

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/327/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413201686
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8413201686.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu S. č. k. 4C 95/2013 - 29 zo dňa 21.11.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení poukázal na obsah žaloby, ako aj dôvody uplatneného nároku z titulu náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu V., ktorý nerozhodol v zákonnej 15 - dňovej lehote o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Ďalej súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, najmä výpis z exekučného spisu Okresného súdu V. sp. zn. 12Er 501/2011, z ktorého zistil, že predmetné exekučné konanie bolo vedené proti povinnému Q. B.; exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., Bratislava. Súdny exekútor doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučnému súdu dňa 18.08.2011. Dňa 05.10.2011 exekučný súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie vo zvyšnej časti.

Následne súd citoval ust. § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1- 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z.z.) a § 44 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku účinného od 01.06.2011 a uviedol, že vychádzajúc z citovanej právnej úpravy nemožno prisvedčiť žalobcovi, že v danej veci v čase podania žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku, Exekučný poriadok stanovoval zákonnú lehotu 15 dní na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi. Nemožno preto ani prisvedčiť tvrdeniu žalobcu o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívajúcom v nerozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia v zákonnej 15-dňovej lehote. Pre

občianske (ako aj pre trestné) súdne konanie, najmä vo veci samej, všeobecne platí, že vzhľadom k odlišnému stupňu zložitosti a náročnosti jednotlivých vecí, ktoré sú súdmi prejednané, nie je možné všeobecne stanoviť lehotu, v ktorej by súd mal rozhodnúť. Východiskom pre to sú najmä ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého každý má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, v spojení s príslušnými ustanoveniami súdnych procesných predpisov. V občianskom súdnom konaní sa primeranosť dĺžky konaní spravuje predovšetkým ustanovením § 6 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd je povinný v konaní postupovať v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Meradlom správnosti úradného postupu z hľadiska včasnosti rozhodnutí je splnenie zásady rýchlosti súdneho konania, ktorá zakladá významné právo účastníka, aby jeho vec bola súdom prejednaná a bolo o nej rozhodnuté bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote. Nejde však o hľadisko absolútne, ktoré by malo prevážiť iné požiadavky na súdne rozhodovanie, ktorými je napr. povinnosť súdu oprieť svoje rozhodnutie o spoľahlivo zistený skutkový stav. Za porušenie zásady rýchlosti konania, ktoré je v svojom dôsledku nesprávnym úradným postupom, je preto možné považovať len taký postup súdu v konaní, kedy doba jeho priebehu nezodpovedá faktickej zložitosti, skutkovej a právnej náročnosti veci, a kedy dĺžka konania spočíva v príčinách vychádzajúcich z pôsobenia súdu v prejednávanej veci. Nie je pritom podstatné, či prieťahy majú pôvod v činnosti (nečinnosti) sudcu alebo v nedostatočnom personálnom alebo materiálnom vybavení súdu. Štát však naproti tomu nemôže zodpovedať za prieťahy, ktoré sú spôsobené nedostatkom súčinnosti alebo dokonca zámerným pôsobením zo strany účastníkov, či vyvolané inými okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v povahe súdu a jeho inštitucionálnom a organizačnom vybavení. Vychádzajúc z okolnosti predmetného exekučného konania, v ktorom jeho rozhodovanie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie trvalo cca 1 a pol mesiaca, nemožno prijať záver, že exekučný súd v exekučnom konaní nepostupoval nesprávne. Konanie súdu nemožno kvalifikovať ako konanie so zbytočnými prieťahmi. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal splnenie jednej zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to nesprávny úradný postup štátneho orgánu, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na tento právny záver súd nepovažoval za hospodárne vykonávať ďalšie dokazovanie vo veci a ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania zamietol.

Pokiaľ ide o námietku premlčania nároku vznesenú žalovanou v konaní, súd k tomu uviedol, že žalobu zamietol bez zreteľa k uplatnenej námietke premlčania, nakoľko zistenie neexistencie práva v danej veci súd považoval za hospodárnejšie a účelnejšie, než zisťovanie predpokladov pre posúdenie dôvodnosti vznesenej námietky premlčania.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku a žalovanej, ktorá v konaní mala úspech náhradu trov konania nepriznal, lebo si ich nevyčísľila a zo spisu jej žiadne trovy konania nevyplývajú.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej vady, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nebol oprávnený o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom po 01.01.2013. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a to potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Podľa názoru žalobcu, súd založil svoje rozhodnutie na neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na to, že súd vôbec nevysvetlil prečo nevznikol účastníkom stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul tak trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ďalej uviedol, že súd nie je oprávnený polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Bolo povinnosťou súdu aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Zdôraznil, že Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania

ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Poznamenal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. Bratislava, a to znalecký posudok č. X/XXXX, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj na internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec súd posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K odvolaniu žalobcu uvádza, že uplatnená námietka aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 nebola v danom prípade opodstatnená, lebo súd prvého stupňa na uplatnený nárok novelizované ust. § 9 ods. 2 v znení účinnom od 01.01.2013 na danú vec neaplikoval. Súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012. Odvolacia námietka nesprávneho právneho posúdenia veci nebola dôvodná.

Hodnotenie dôkazov, ako aj rozsah a vykonávanie dokazovania súdom prvého stupňa je vždy vecou súdu. V sporovom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne pri uplatnenom nároku na náhradu škody skúmal preukázanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a z dôvodu nepreukázania existencie škody, ďalšie dôkazy, t. j. napr. navrhované znalecké dokazovanie za účelom preukázania výšky škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť, nebolo hospodárne, ani potrebné pre rozhodnutie v predmetnej veci. Takýmto postupom nebolo porušené právo účastníka na spravodlivý súdny proces, ani na súdnu ochranu, lebo nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania sám uzná, ktoré dôkazy sú potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutkových okolností.

Súd prvého stupňa správne uzavrel, že v danom prípade žalobca nepreukázal zákonné podmienky pre zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd vychádzal z konkrétnych okolností exekučného spisu, v ktorom exekučný súd - Okresný súd V. mal nesprávnym úradným postupom spôsobiť žalobcovi škodu, pričom správne poukázal na to, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde V. pod sp. zn. 12Er 501/2011 nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že postupom súdu, ktorý posudzoval exekučný titul

z hľadiska, či ne/existuje rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu. Skúmanie podmienok pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania je zákonnou povinnosťou súdu vyplývajúcou z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Judikatúra súdov zdôrazňuje túto preskúmvaciu právomoc exekučných súdov obzvlášť pri exekučných tituloch, ktorými sú rozhodcovské rozsudky, tak ako to bolo aj v tomto prípade. To znamená, že súd má ex offo povinnosť preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 207/2011 zo dňa 21.11.2012). Je známou skutočnosťou, že aplikácia práva Európskej únie v oblasti ochrany práv spotrebiteľa zasiahla do vtedajšej súdnej praxe, aby zjavne ovplyvnila jej vývoj. Uvedenému sa nevyhlo ani exekučné konanie a v zmysle existujúcej judikatúry je povinnosťou exekučného súdu postupovať v exekučnom konaní v súlade s právnou úpravou a zásadami na ochranu práv spotrebiteľa, opakovane judikovanými Súdny dvorom Európskej únie.

Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Odvolačný súd ďalej uvádza, že samotné nedodržanie zákonom stanovených lehôt na konanie alebo rozhodnutie vo veci automaticky neznamená, že boli spôsobené zbytočné prietahy v konaní, a tým porušené právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, lebo vždy skúma, ako sa v okolnostiach konkrétneho prípadu rešpektuje účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa so stavom právnej neistoty na strane žalobcu v exekučnej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená. Je nesporné, že v exekučnom konaní vedenom na základe rozhodcovského rozsudku, súd posudzuje návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul či je súladný so zákonom. Táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle judikatúry súdov, ako aj Súdneho dvora Európskej únie.

Vzhľadom na to, že návrh na prerušenie konania, na ktorý žalobca v odvolaní poukázal, nebol v predmetnom konaní predložený, odvolací súd sa odvolacími námietkami týkajúcimi sa návrhu na prerušenie konania nezaoberal, ani k nemu nezaujal vecné stanovisko.

Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok potvrdil ako správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1, 2 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.